EUMINDA | Heerlen – dwa dni rozmów o tym, jak rozpoznawać, równoważyć i naprawiać skutki działalności górniczej

W dniach 24–25 września 2026 r. w Heerlen w Limburgii (Holandia) odbyło się 3. spotkanie międzyregionalne projektu EUMINDA

W dniach 24–25 września 2026 r. w Heerlen w Limburgii (Holandia) odbyło się 3. spotkanie międzyregionalne projektu EUMINDA – „How to recognize, balance and repair Mining Damage on societies and the environment in the EU", realizowanego w ramach programu Interreg Europe.

Dwudniowe spotkanie było okazją do wymiany doświadczeń pomiędzy europejskimi regionami, które mierzą się ze skutkami wieloletniej działalności górniczej. Rozmowy koncentrowały się na prawnym, społeczno-ekonomicznym i środowiskowym wymiarze dziedzictwa górniczego oraz na praktycznych sposobach zagospodarowania i monitorowania terenów pogórniczych.

Dziedzictwo górnicze z różnych perspektyw

Pierwszy dzień spotkania poświęcony był m.in. historii górnictwa w Limburgii oraz konsekwencjom, jakie jego wieloletnia działalność pozostawiła w regionie. Podczas sesji eksperckich i warsztatów rozmawiano o trzech głównych obszarach:

- kwestiach prawnych, w tym odpowiedzialności za szkody w sytuacji rozdrobnionej własności gruntów,
- aspektach społeczno-ekonomicznych, obejmujących m.in. rewitalizację terenów pogórniczych oraz działania związane z przekwalifikowaniem mieszkańców i pracowników sektora górniczego,
- kwestiach środowiskowych, w szczególności monitoringu i przekształcaniu terenów dotkniętych skutkami działalności górniczej.

Istotną częścią programu były warsztaty prowadzone w formule pracy grupowej. Uczestnicy analizowali konkretne wyzwania, z jakimi mierzą się regiony posiadające przemysłowe i górnicze dziedzictwo.

Jedną z grup poświęconą odpowiedzialności w przypadku fragmentarycznej własności gruntów prowadziła Dominika Stan z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego. Temat ten ma szczególne znaczenie dla regionów, w których struktura własnościowa terenów pogórniczych jest złożona, a odpowiedzialność za ich stan i dalsze zagospodarowanie wymaga współpracy wielu podmiotów.

Województwo Śląskie dzieli się doświadczeniami

W spotkaniu w Heerlen Województwo Śląskie reprezentowało sześć osób. Wśród uczestników znaleźli się przedstawiciele partnerów projektu:

- Joanna Dejka i Dominika Stan – Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego,
- Elżbieta Uszok i Mariusz Kruczek – Główny Instytut Górnictwa – Państwowy Instytut Badawczy.

W wyjeździe uczestniczyli również zaproszeni regionalni interesariusze:

- Ewa Mackiewicz – Dyrektor Muzeum Hutnictwa Cynku Walcownia,
- Elżbieta Kubica-Korek – Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A.

Udział przedstawicieli regionalnych instytucji i organizacji jest ważnym elementem projektu EUMINDA. Pozwala bowiem konfrontować doświadczenia i rozwiązania wypracowywane przez partnerów projektu z perspektywą podmiotów bezpośrednio zaangażowanych w rozwój i transformację regionu. Dzięki temu wymiana doświadczeń nie pozostaje wyłącznie na poziomie eksperckim, ale może być odnoszona do rzeczywistych potrzeb i wyzwań występujących na poziomie regionalnym.

Holenderskie przykłady w praktyce

Ważnym elementem spotkania były również wizyty studyjne. Uczestnicy mogli zobaczyć miejsca związane z przemysłową przeszłością Limburgii oraz działania prowadzone na terenach i obiektach poprzemysłowych.

Program obejmował m.in. wizytę w budynku szybu Oranje-Nassau, na obszarach dotkniętych szkodami górniczymi oraz w kamieniołomie ENCI. Bezpośredni kontakt z konkretnymi miejscami pozwolił spojrzeć na proces transformacji terenów pogórniczych nie tylko z perspektywy regulacji i dokumentów, ale również poprzez rzeczywiste przykłady zagospodarowania przestrzeni i radzenia sobie ze skutkami działalności przemysłowej.

Wspólne wyzwania, różne doświadczenia

Spotkanie w Heerlen pokazało, że problemy związane z dziedzictwem górniczym nie kończą się wraz z zamknięciem kopalni. Skutki działalności wydobywczej mogą być odczuwalne przez kolejne dekady i wymagają długofalowych działań łączących aspekty prawne, społeczne, gospodarcze i środowiskowe. Dla Województwa Śląskiego, które również przechodzi proces transformacji i mierzy się z konsekwencjami wieloletniej działalności przemysłowej, wymiana doświadczeń z regionami europejskimi stanowi cenne źródło wiedzy i inspiracji.

Projekt EUMINDA tworzy przestrzeń do identyfikowania dobrych praktyk, analizowania istniejących rozwiązań oraz poszukiwania odpowiedzi na wspólne wyzwania regionów z przemysłowym dziedzictwem. Kolejnym etapem będzie pogłębienie współpracy z wybranymi partnerami i interesariuszami oraz rozmowy dotyczące szczegółów dobrych praktyk prezentowanych podczas spotkania.

Dziękujemy Open University oraz wszystkim partnerom projektu EUMINDA za dwa dni intensywnej pracy, wymiany doświadczeń i inspirujących rozmów.

Galeria

Dodana: 28 września 2026 14:51